

[Niels Hølvæg Petersen.]

så snart vi er inden for området af de lov- bundne udgifter og på det kommunale om- råde, så er styringsmulighederne begræn- sede.

Som vi ser det, er der to sæt af hoved- problemer i vor økonomi, som hænger meget nøje sammen. Det første problem er, at vi skal overføre arbejdskraft og kapital til de erhverv, som kan rette op på balancen. Dette kan kun nås ved tilbageholdenhed på de områder, som i dag beslaglægger for store ressourcer: den offentlige sektor, boligbyg- geriet og det private forbrug. Man opnår ikke dette ved at nedsætte et kapitalmar- kedsråd. Deri er der ingen som helst real- økonomisk udvikling. Det drejer sig om at begrænse udviklingen på de områder, jeg har nævnt, for at skabe plads for det øvrige.

Man må konstatere, at regeringen ikke har løst denne del af styringsproblemet. Man har forøget stigningen i de statslige udgifter meget betragteligt, samtidig med at også de kommunale udgifter stiger. Man har forøget subsidieringen af boligforbruget be- tydeligt, samtidig med at det private for- brug nu er i meget klar stigning bl. a. på grund af den finanspolitiske svækkelse. Der er tale om en stigning i det private forbrug på 5 pct. i marts i år i forhold til marts sid- ste år.

Der er altså på alle tre områder tale om, at man bevæger sig bort fra en løsning af strukturproblemet, så selv med al mulig rimelighed i bedømmelsen må regeringen få en meget lav karakter for sin indsats på det område, der hedder hele det grundlæggende strukturproblem i vor økonomi.

Som et resultat må man ifølge alle sag- kyndiges skøn, også regeringens eget, for- vente en stærk stigning i den indenlandske efterspørgsel i 1972 og 1973, understøttet af opgang på vore eksportmarkeder og af den almindelige finanspolitiske svækkelse, og det er just dette, der er det springende punkt i hele diskussionen om den fremtidige økono- miske udvikling.

I 1971 lykkedes det omsider at tøjle den indenlandske efterspørgsel. Dermed, kan man sige, var der skabt en forudsætning for at overflytte ressourcer til betalingsbalance- erhvervene. Når de gunstige resultater af denne politik lod vente på sig, havde det nær sammenhæng med en afsvækkelse af de

udenlandske konjunkturer, som ikke gav eksportindustrien fuldt ud de muligheder, som den skulle have haft for at udnytte omlægningen. Men slutningen af 1972 og 1973 vil vise den modsatte situation. Den indenlandske efterspørgsel vil være stærkt stigende på alle punkter; der vil starte sti- mulanser både fra den offentlige sektor, fra boligbyggeriet, fra det private forbrug og fra de private erhvervsinvesteringer. Så det, der nu for alvor giver anledning til be- kymring, er, at Danmark ikke bliver i stand til at udnytte konjunkturopgangen ved at sætte eksporten op, fordi den indenlandske efterspørgsel vil lægge beslag på alle res- sourcer.

En international opgang er, hvad vi har brug for for at klare balanceproblemet, for at rette op på balancen uden risiko for beskæftigelsen; det er denne mulighed, rege- ringen ved sin politik forskertser, og det er baggrunden for vor negative vurdering af regeringens politik. Det forekommer os, at regeringen med denne politik har anbragt en tidsindstillet bombe i vor økonomi; der starter i 1972-73 en voldsom stigning i priser, lønninger og omkostninger, bomben tikker, så alle kan høre det, den eksploderer i 1973, men regeringen har foreløbig valgt at lade, som om den ikke kan høre det.

Den meget uomtvistelige gevinst ved Danmarks tilslutning til EF løser intet problem i denne sammenhæng. Importaf- giftens bortfald vil stort set betyde, at ge- vinsten ophæves, den øjeblikkelige forbed- ring ved tilslutning til EF vil stort set blive kompenseret af importafgiftens bortfald, og det burde i og for sig give SF noget at tænke over, at man ved sin medvirken til import- afgiften var med til at skabe en situation, der gjorde det om muligt endnu vanske- liggere økonomisk for Danmark at stå uden for fællesmarkedet, end det ellers ville have været.

Det andet store strukturproblem i vores økonomi vedrører styringen af den offentlige sektor. Problemet er jo her, at det offentlige sluger en tilgang på omkring 15.000 personer årlig, hvoraf en overvejende del ansættes i den kommunale sektor. Besparelser med varig virkning må sættes ind over for dette problem både af statsfinansielle grunde, af hensyn til skatteudskrivningen og for at sikre dog nogen tilgang i arbejdsstyrken til